

інтересів як окремих громадян, так і держави, а також підриває авторитет органів досудового розслідування і суду, а в кінцевому результаті – авторитет держави.

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996.- №30. – Ст. 3.
2. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі: офіційний сайт Генеральної прокуратури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113653&libid=100820&c=edit&c=fo.
3. Кузнецов В. О., Гіжевський В.К. *Кримінальне право* України (повний курс у схемах та таблицях): Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – С.98.
4. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник/ Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2010. – С.79-80.
5. Уголовное право России. Особенная часть / под ред. А.И. Рарога. Москва: Институт международного права и экономики, 1996. – С. 61.
6. Лесниевски-Костарева Т.А. Дифференциация уголовной ответственности. Теория и законодательная практика. Москва: НОРМА, 2000. – С.220.
7. В. Федоров. Проблеми кваліфікації незаконного позбавлення волі або викрадення людини. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://yurvisnyk.in.ua/v3_2018/8.pdf.

Ключові слова: кваліфікація кримінального правопорушення, викрадення людини, незаконне позбавлення волі, ізоляція, спосіб позбавлення волі.

Ключевые слова: квалификация уголовного преступления, похищение человека, незаконное лишение свободы, изоляция, способ лишения свободы.

Key words: qualification of a criminal offense, kidnapping, illegal imprisonment, isolation, method of imprisonment.

ШОСТАК ОЛЕНА МИКОЛАЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент*

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

Українська кримінально-правова політика відображає або принаймні має відображати мету, зміст, форму та напрямки державної політики у сфері боротьби зі злочинністю. Генезис дефініції «кримінальна або кримінально-правова політика» сягає тих часів, за яких нормативного або літературного першоджерела віднайти наразі неможливо. Але звертаючись до класиків кримінально-правової науки слід згадати

П.А. Фейербаха, який ще на самому початку 19 століття згадував про існування цього концепту [1, с. 16].

Не вдаючись до деталізації ретроспективи досліджень концепту кримінально-правової політики, варто зупинитися на тих рисах, які окреслюють її сучасний стан, позитивні аспекти, вади та можливі перспективи *de lege ferenda*.

В першу чергу варто підкреслити, що кримінально-правова політика є фактично одним з аспектів державної політики у сфері боротьби зі злочинністю. Фактично, її засадничий та методологічний апарат має створювати підвалини для сталого, виваженого та раціоналістично-гуманного адаптування законодавства кримінального профілю до сучасних потреб людей, суспільства і держави в сфері захисту їх порушених прав, інтересів, а також превенції злочинності. За роки після прийняття діючого КК України 2001 року в Україні так і не було вироблено єдиної цілісної та комплексної концепції реформування кримінального законодавства. А отже, активізація наукових пошуків в сфері розробки оптимальної для людини і суспільства моделі кримінально-правової політики є нагальною та актуальною.

Під кримінально-правовою політикою змістовно варто розуміти комплекс державних засадничих ідей, поглядів та напрямків організованої боротьби зі злочинністю, для реалізації якої держава застосовує ряд засобів, методів та способів. Звертаючись до діючих українських правових джерел варто відзначити, що стратегічного нормативного акту такого характеру досі не існує. Концепція реформування кримінального законодавства України [2], розроблена Комісією з питань правової реформи у складі робочої групи з питань розвитку кримінального права, надає первинне враження про те, як має еволюціонувати українське кримінальне законодавство. Не вдаючись до детального опису, слід вказати на наявність ряду слушних позицій з приводу, невеликого обсягу нового КК України (в аспекті криміналізації лише найбільш небезпечних діянь), зменшення кількості покарань, що фактично дуже мало або не застосовуються на практиці, тощо. Разом з тим, на наш погляд, згадана Концепція не може і не є універсальним стратегічним орієнтиром для удосконалення кримінального законодавства. Зокрема, містить ряд спірних, на наш погляд, положень з приводу діджиталізації для штучного інтелекту; декларованої нібито простоти розуміння його тексту для населення (хоча за змістом представлений драфт КК України не є простим для сприйняття навіть спеціалістами у цій сфері, не говорячи вже навіть про інтуїтивне розуміння); методологія та інструментарний арсенал Концепції не виписаний. Фактично, вироблена Концепція має декларативно-утилітарний характер, який має сформувати позитивне враження у суспільства до змісту нового (поки проєктованого КК України), незважаючи на те, що реальність захисту прав потерпілих від кримінальних правопорушень стане під більше питання, аніж є наразі. Іншим моментом є те, що за Концепцією і врешті новим проєктом КК України чітко прослідковується колоністичний підхід до його формування (з урахуванням напрацювань європейських кримінально-правових систем, зокрема). Абсолютно чітко прослідковується

демонстративний відхід від радянського спадку, та підлабузництво перед європейськими правовими ідеями. З урахуванням проєвропейського політичного вектору України та відповідне фінансування реформування української системи кримінальної юстиції з боку європейської спільноти, не дивно, що Україну перетворюють на колонію за своїм правовим статусом та змістом профільного законодавства. Тому і слід очікувати від Робочої групи і подальшої суцільної інтродукції проєвропейських новацій, які вже частково спалюжили кримінальний контент діючого КК України (норми про кримінально-правові заходи щодо юридичних осіб, норми щодо кримінальної відповідальності за діяння проти професійних прав журналістів, спеціальної конфіскації, тощо), та будуть це планомерно робити і надалі шляхом формування «цілком нового, вкрай зрозумілого та надзвичайно ефективного» наступного КК України. Врешті, викликає сум і жаль, що провідні українські науковці в сфері кримінального права вимушені враховувати вказівки ззовні, фактично формуючи новий кодекс під запит колонізатора, а не власних співгромадян та українського суспільства.

Вважаємо, що подальший розвиток кримінального законодавства має відбуватися на підставі системної стратегії в межах кримінально-правової політики держави (а не виробленої Концепції), з урахування інтересів людей та українського суспільства в цілому (а не так як диктує-фінансує Європейська спільнота у власних інтересах), в тому числі з урахуванням соціальної та особисто-моральної відповідальності колективу авторів за їх пропозиції, що впливають на майбутнє українців у сфері кримінальної юстиції як найбільш суворого засобу соціального контролю.

Список використаної літератури:

1. Борисов В.І., Фріс П.Л. Поняття кримінально-правової політики. Вісник Асоціації кримінального права. – 2013. – № 1(1). – С. 15-31. // http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/07/1_2.pdf
2. Концепція реформування кримінального законодавства України // <https://newcriminalcode.org.ua/concept>

Ключові слова: кримінально-правова політика, європейські новації, кримінальне законодавство, утилітарний характер, Концепція реформування кримінального законодавства України, проєкт КК України.

Ключевые слова: уголовно-правовая политика, европейские новации, уголовное законодательство, утилитарный характер, Концепция реформирования уголовного законодательства Украины, проект УК Украины.

Key words: criminal policy, European new norms, criminal legislation, utility instrument, Concept of reforming Ukrainian criminal legislation, draft Criminal code of Ukraine.